

KUTSESTANDARD

KUTSENIMETUS

Kutsetase	Kutsenimetus	Nimetus kutsetunnistusel
I	fleksotrükkal	Fleksotrükkal I kutsetase
II	fleksotrükkal	Fleksotrükkal II kutsetase
III	fleksotrükkal	Fleksotrükkal III kutsetase

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 TÖÖVALDKONNAD JA AMETINIMETUSED

Fleksotrükkalid töötavad pakendi- ja trükitehnikatööstuses, kus on kasutusel fleksotehnoloogia. Kasutatav ametinimetus on fleksotrükkal.

A.2 TÖÖ EESMÄRK JA SISU LÜHIKIRJELDUS TASEMETI

Fleksotrükkija peamiseks ülesandeks on fleksotrükimasina või –seadme abil trükkimine. Fleksotrükkija jälgib ja kontrollib pidevalt kogu trükiprotsessi – valmistab trükkimiseks ette trükimasina ja materjalid. Töökohustuste hulka kuulub ka trükimasina hooldus.

I kutsetase	I kutsetaseme fleksotrükkal töötab vanema trükkali juhendamisel.
II kutsetase	II kutsetaseme fleksotrükkal töötab fleksotrükimasinatel ja teostab kõiki tööoperatsioone iseseisvalt. Suurtel fleksotrükimasinatel töötamisel kuulub II kutsetaseme fleksotrükkija trükimeeskonna koosseisu.
III kutsetase	III kutsetaseme fleksotrükkal on kogemustega oskustöötaja. III kutsetaseme fleksotrükkal töötab iseseisvalt, juhendab kaastöötajaid, annab edasi kutsealaseid teadmisi ja oskusi. III kutsetaseme fleksotrükkal tuleb toime tööülesannete täitmisel tekkivate erinevate olukordade lahendamiseks.

A.3 TÖÖ OSAD JA TEGEVUSED

	Kutsetase		
	I	II	III
1 Fleksotrükimasinatel trükkimine	X*	X	X
1.1 Töökoha ettevalmistamine			
1.2 Töö parameetrite sisestamine masinasse			
1.3 Partii trükkimine			
1.4 Töö lõpetamine			
2 Värvide segamine vastavalt Pantone kataloogile	X*	X	X
2.1 Värvitooni hindamine			
2.2 Osavärvide protsentsuhte arvutamine			
2.3 Proovikoguse segamine, kontrolltõmmise tegemine ja kontroll			
2.4 Osavärvide kaalumine			
2.5 Värvide segamine			
2.6 Värvitooni kontroll			
3 Trükimasina hooldamine	X*	X	X
3.1 Trükimasina tehnilise korrasoleku kontrollimine			
3.2 Trükimasina osade määrimine ja õlitamine			
3.3 Veerevate osade kulumisastme hindamine			
3.4 Vahetamist vajavate osade vahetamine			
3.5 Oluliste masinasõlmede pesemine ja puhastamine			
3.6 Trükimasina reguleerimine			
3.7 Elektriseadmete korrasoleku hindamine			
4 Trükikvaliteedi vigade põhjuste määramine	X*	X	X
4.1 Vigade põhjuste määramine, mis on tingitud:			
– Trükivärvist			

<ul style="list-style-type: none"> - Trükimaterjalidest - Trükivormist - Rastervõllidest - Trükisurve - Trükiste kuivatamisest - Trükimasina tehnilisest seisukorrast - Ebaõigest trükimasina värviruumist - Trükitava materjali pingest - Ümbritsevatest kliimatingimustest 			
5 Teiste töö juhendamine ja korraldamine			X
<ul style="list-style-type: none"> 5.1 Ratsionaalse ajakasutuse planeerimine 5.2 Ohutute töövõtete edasiandmine 5.3 Fleksotrükikalite juhendamine 5.4 Nõuetele vastava töökeskkonna loomine 			
Märkus: * - I kutsetase osaleb tööprotsessis vanema trükikali juhendamisel			

A.4 TÖÖVAHENDID

Fleksotrükikali põhilisteks töövahenditeks on fleksotrükimasinad ja –seadmed. Trükikvaliteedi kontrollimise mõõteriistad ja -seadmed.

A.5 TÖÖKESKKOND JA ERIPÄRA

Fleksotrükikali töö on individuaalne, füüsilist vastupidavust nõudev vahetustega töö. Töökeskkonnas esineb keemilisi aineid, mis võivad põhjustada allergiat. Suurte trükiseadmetega töötamisel on vajalik võime töötada meeskonnas.

A.6 VÕIMED JA ISIKUOMADUSED

Fleksotrükikali töö nõuab täpsust, süsteemsust ja hoolikust. Fleksotrükikalil peab olema väga hea värvitaju.

A.7 KUTSEALANE ETTEVALMISTUS

Fleksotrükikaliks saab õppida kutseõppeasutuses ja töökohal. I kutsetaseme fleksotrükikal omab põhiharidust ja kutsealast koolitust või erialaga seonduvat kutsekeskharidust. I kutsetaseme võib saavutada ka töökohal õppides. II kutsetaseme fleksotrükikal omab keskharidust ja kutsealast koolitust või erialaga seonduvat kutsekeskharidust. III kutsetaseme fleksotrükikal omab keskharidust. III kutsetaseme fleksotrükikal on kogemustega oskustöötaja, kelle ettevalmistus hõlmab nii erialaga seonduvat koolitust, täiendkoolitust kui ka fleksotrükikalina töötamist.

B-osa KUTSENÕUDED
B.1 KOMPETENTSID
1 Fleksotrukimasinatel trükkimine

I kutsetase	II kutsetase	III kutsetase
1.1 Töökoha ettevalmistamine		
1.1.1 Kontrollib tööks vajalikud kontrollseadmed ja mõõteriistad.	1.1.1 Kontrollib ja kalibreerib tööks vajalikud kontrollseadmed ja mõõteriistad.	
1.1.2 Tutvub töökäsuga.		
1.1.3 Osaleb materjalide tööks ette valmistamises.	1.1.3 Valmistab tööks ette materjalid.	
1.1.4 Kontrollib trükivormi õigsust.	1.1.4 Kontrollib trükivormi vastavust ja tehnilist kvaliteeti.	
1.1.5 Kontrollib trükivormi rastriliniatuuri vastavust rastervõllide rastriliniatuurile.		
1.1.6 Tagab töökoha ohutusnõuetele vastavuse.		
1.2 Töö parameetrite sisestamine masinasse		
1.2.1 Osaleb töö parameetrite masinasse sisestamise protsessis.	1.2.1 Sisestab töö parameetrid masinasse.	
1.2.2 Reguleerib ja kontrollib trükisurvet.		
1.2.3 Kontrollib trükimotiivi kvaliteeti ja vastavust töökäsule ning kontrolltõmmisele.		
1.3 Partii trükkimine		
1.3.1 Osaleb partii trükkimises.	1.3.1 Trükib partiid.	
1.3.2 Partii trükkimise ajal kontrollib tõmmise kvaliteeti visuaalselt videokontrolli abil. Rulli vahetuse ajal kontrollib kvaliteeti spektraalselt vastavalt 12647-6 standardi kvaliteedinõuetele.		
1.4 Töö lõpetamine		
1.4.1 Lõpetab töö.		
1.4.2 Eemaldab trükimaterjalid trükimasinast.		
1.4.3 Korrastab töökoha.		
	1.4.4 Täidab tööga seotud dokumentatsiooni.	

2 Trükivärvide segamine vastavalt Pantone kataloogile

I kutsetase	II kutsetase	III kutsetase
2.1. Värvitooni hindamine		
2.1.1 Tutvub töökäsus toodud värvitooni ja originaaltooniga.		
2.1.2 Hindab värvitooni kvaliteeti kolorimeetriliselt spektromeetriga.		
2.2. Osavärvide protsentsuhte arvutamine		
2.2.1 Arvutab osavärvide protsentsuhte.		
2.3. Proovikoguse segamine ja kontrolltõmmise tegemine ja kontroll		
2.3.1 Segab proovikoguse.		
2.3.2 Teeb proovitõmmise käsitsi.	2.3.2 Teeb proovitõmmise käsirastervõlliga.	
2.3.3 Kontrollib tõmmise värvitooni kolorimeetriliselt spektromeetriga.		
2.4. Osavärvide kaalumine		
2.4.1 Kaalub osavärvid vastavalt protsentsuhte arvutustele .		
2.5. Värvide segamine		
2.5.1 Segab värvid vastavalt kaalutud kogustele.		
2.6. Värvitooni kontrollimine		
2.6.1 Kontrollib segatud värvitooni õigsust kontrolltõmmisel.		

2.6.2 Teostab proovitõmmise kontrollmõõtmise kolorimeetriliselt.

2.6.3 Lisab õige värvitooni näidise töökäsule.

3 Trükimasinate hooldamine

I kutsetase	II kutsetase	III kutsetase
3.1. Trükimasina tehnilise korrasoleku kontrollimine		
3.1.1 Hindab trükimasina vastavust tööohutusnõuetele.	3.1.1 Hindab trükimasina tehnilist korrasolekut ja vastavust tööohutusnõuetele.	
3.2 Trükimasina osade määrimine ja õlitamine		
3.2.1 Määrib ja õlitab trükimasina osi vastavalt trükimasina valmistajatehase poolt ettenähtud määrimis- ja õlituskaardi nõuetele.		
3.3 Veerevate detailide kulumisastme hindamine		
	3.3.1 Hindab veerevate detailide kvaliteeti ja mõõdab kulumisastet mõõteriistadega.	
3.4. Vahetamist vajavate osade vahetamine		
3.4.1 Kontrollib ja vahetab trükisilindrite ja rastervõllide laagreid.		
3.5. Oluliste masinasõlmede pesemine ja puhastamine		
3.5.1 Puhastab ja peseb olulised masinasõlmed – rastervõllid, värvisüsteemid, ülekandevõllid, trükivormid ja – silindrid.		
3.6. Trükimasina reguleerimine		
	3.6.1 Reguleerib trükimasina trükisurvega seotud sõlmi, trükimaterjali pingega seotud sõlmi, lahtikerimis- ja kokkukerimissõlmede pidureid.	
3.7. Elektriseadmete korrasoleku hindamine		
	3.7.1 Hindab elektriseadmete korrasolekut.	

4 Trükikvaliteedi vigade põhjuste määramine

I kutsetase	II kutsetase	III kutsetase
4.1 Vigade põhjuste määramine		
4.1.1. Määrab trükikvaliteedi vigade põhjusi, mis on tingitud: <ul style="list-style-type: none"> • Trükivärvist • Trükimaterjalidest • Trükivormist • Rastervõllidest • Trükisurvest • Trükimasina tehnilisest seisukorrast • Trükitava materjali pingest 	4.1.1 Määrab trükikvaliteedi vigade põhjusi, mis on tingitud: <ul style="list-style-type: none"> • Trükivärvist • Trükimaterjalidest • Trükivormist • Rastervõllidest • Trükisurvest • Trükiste kuivatamisest • Trükimasina tehnilisest seisukorrast • Ebaõigest trükimasina värviruumist • Ümbritsevatest kliimatingimustest • Trükitava materjali pingest 	

5 Fleksotrükikalite töö korraldamine ja juhendamine

III kutsetase

5.1. Ratsionaalse ajakasutuse planeerimine

5.1.1 Planeerib enda ja kaastöötajate ajakasutust.

5.2 Ohutute töövõtete edasiandmine

5.2.1 Annab kaastöötajatele edasi ohutute töövõtete kasutamise oskusi.

5.3 Teiste fleksotrükikalite juhendamine

5.3.1 Juhendab teisi fleksotrükikaleid tootmisprotsessis.

5.4 Nõuetele vastava töökeskkonna loomine

5.4.1 Aitab kaasa nõuetele vastava töökeskkonna loomisele.

B.2 ÜLDISED KOMPETENSIID		
I kutsetase	II kutsetase	III kutsetase
1. Trükitehnoloogia tundmine		
1.1 Teab ja tunneb erinevaid trükitehnoloogiaid.		
1.2 Omab üldteadmisi mitmevärvitrüki alustest.	1.2 Teab mitmevärvitrüki aluseid.	1.2 Teab ja omab laialdast kogemust mitmevärvitrükis.
1.3 Omab teadmisi fleksotrüki tehnoloogilisele protsessile esitatavatest üldnõuetest.	1.3 Teab fleksotrüki tehnoloogilisele protsessile esitatavaid nõudeid.	1.3 Teab ja tunneb fleksotrüki tehnoloogilisele protsessile esitatavaid nõudeid.
		1.4 Omab üldteadmisi trükitoöstusest: <ul style="list-style-type: none"> • Poognaofset • Rullofset • Siiditrükk • Digitaaltrükk • jne
2. Materjalide tundmine		
2.1 Tunneb trükkimisel kasutatavaid põhimaterjale.	2.1 Teab ja oskab kasutada trükkimisel kasutatavaid põhi- ja abimaterjale.	
2.2 Omab üldteadmisi fleksotrükis kasutatavatest lisaainetest ja lahustest.	2.2 Omab teadmisi fleksotrükis kasutatavatest lisaainetest ja lahustest.	2.2 Teab ja tunneb fleksotrükis kasutatavaid lisaaineid ja lahuseid.
2.3 Omab teadmisi trükitoöstuses kasutatavast puhastuskeemiast.	2.3 Omab põhjalikke teadmisi trükitoöstuses kasutatavast puhastuskeemiast.	2.3 Omab põhjalikke teadmisi ja kogemusi trükitoöstuses kasutatavast puhastuskeemiast.
2.4 Teab trükimaterjalide ja – värvide aklimatiseerimise üldpõhimõtteid.	2.4 Teab trükimaterjalide ja – värvide aklimatiseerimise põhimõtteid.	2.4 Teab ja tunneb trükimaterjalide ja – värvide aklimatiseerimise põhimõtteid.
3. Trükivormide valmistamine		
3.1. Omab üldteadmisi trükisammu ja formaadi omavahelisest suhtest.	3.1. Teab trükisammu ja formaadi omavahelisele suhtele esitatavaid nõudeid.	
3.2. Omab üldteadmisi trükivormide valmistamise tehnoloogiast.	3.2. Omab üldteadmisi trükivormide kujundusest ja valmistamise tehnoloogiast.	3.2. Tunneb trükivormide valmistamise tehnoloogiat .
4. Fleksotrükiseadmete tundmine		
4.1 Tunneb fleksotrükiseadmeid ja nende üldiseid hoolduse ning seadistamise üldpõhimõtteid.	4.1 Tunneb fleksotrükiseadmeid ja nende hoolduse ning seadistamise põhimõtteid.	4.1 Tunneb fleksotrükiseadmeid, ning omab kogemusi nende hooldamisel ning seadistamisel.
5. Värvide segamine		
5.1. Omab üldteadmisi erinevate värvisüsteemide kasutamisest trükkimisel.	5.1. Omab teadmisi erinevate värvisüsteemide kasutamisest trükkimisel.	
5.2. Omab üldteadmisi värvide segamisest.	5.2. Tunneb trükivärvide segamise põhimõtteid.	5.2. Tunneb ja teab trükivärvide segamise põhimõtteid ja omab kogemust.
6. Pooltoonkujutise reproduktsiooni põhimõtete tundmine		
6.1 Tunneb joon - ja Pooltoonkujutise	6.1 Tunneb joon - ja pooltoonkujutise reproduktsiooni põhimõtteid fleksotrükis.	

reproduktiooni üldpõhimõtteid fleksotrükis.		
7. Rastervõllidele esitatavate tehnilisi nõuete tundmine		
7.1 Teab rastervõllide ja kujunduse rastritihedustele esitatavaid tehnoloogilisi üldnõudeid.	7.1 Teab rastervõllide ja kujunduse rastritihedustele esitatavaid tehnoloogilisi nõudeid.	7.1 Teab ja tunneb rastervõllide ja kujunduse rastritihedustele esitatavaid tehnoloogilisi nõudeid.
8. Järeltööluseseadmete ja nende tööpõhimõtete tundmine		
	8.1. Omab üldteadmisi trükiste järeltööluse põhilistest etappidest: stantsimisest, kilematerjalide keevitusest, nõudeid trükitud rullide pikilõikamisele ja ümberkerimisele, üldteadmisi lamineerimisest.	8.1 Omab teadmisi trükiste järeltööluse põhilistest etappidest: stantsimisest, kilematerjalide keevitusest, nõudeid trükitud rullide pikilõikamisele ja ümberkerimisele, lamineerimisest.
9. Kvaliteedi tagamine		
9.1 On teadlik trükkimise kvaliteeti mõjutavatest teguritest.	9.1 Teab trükkimise kvaliteeti mõjutavaid tegureid.	9.1 Teab trükikvaliteeti mõjutavaid tegureid ja määrab trükikvaliteedi vigade põhjusi..
9.2 Teab kvaliteedikontrolli meetodeid ja kasutatavate seadmete tööpõhimõtteid.	9.2 Teab kvaliteedikontrolli meetodeid ja omab teadmisi seadmete kasutamisest.	9.2 Teab kvaliteedikontrolli meetodeid ja oskab kasutada kontrollseadmeid.

B.3 MUUD NÕUDED

I, II, III taseme fleksotrükali puhul muud nõuded puuduvad

C OSA ÜLDINFO JA LISAD
C.1 INFO KUTSEOMISTAMISE KOHTA

Kutseomistamine ettevalmistamisel

C.2 INFO KUTSESTANDARDI KOHTA

1. Kutsestandardi number kutseregistris	Fleksotrükikal I 14-31052007-05/1p Fleksotrükikal II 14-31052007-05/1p Fleksotrükikal III 14-31052007-05/1p
2. Kutsestandardi koostajad	1. Enn Kerner, Grafitek; 2. Kalle Sammal, Tallinna Polütehnikum 3. Priit Pappel, Norfolier AS; 4. Raimond Tamm, Estiko – Plastar AS 5. Ain Näkk – Aldus AS 6. Illimar Lõiv –LabelPrint OÜ 7. Kristina Haavala, Eesti Trükitööstuse Liit Kutsekoja koordinaator: Ingrid Lepik
3. Kutsestandardi kavandi tutvustamine	2007. aasta mais viidi läbi kutsestandardi kavandi tutvustamine, millesse kaasati Eesti erinevate piirkondade fleksotrüki ettevõtete ja koolitajate esindajaid.
4. Kutsestandardi kinnitaja	Äriteeninduse ja Muu Äritegevuse Kutsenõukogu
5. Kutsenõukogu otsuse number ja kuupäev	Otsuse nr.28/31.05.2007
6. Kutsestandardi kehtivusaeg	31.05.2007 – 31.05.2011
7. Kutsestandardi versioon	Esmatöötlus/ 1 versioon
8. Kutsenõukogu alavaldkond	Trükitööstus
9. Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (NACE)	Trükitöö, trükinduse ja sidusalade valdkond, kood 222
10. Ametite klassifikaator (ISCO)	Oskus - ja käsitöölised, Trüki-, foto- köite- jms töölised, kood 734
11. Euroopa kvalifikatsioonide raamistik (EQF)	I kutsetase – 3 II kutsetase – 4 III kutsetase -5
12. Kutset omistav organ	Eesti Trükitööstuse Liit
13. Kutsekoda	www.kutsekoda.ee
14. Viited õppekavadele eesti hariduse infosüsteemis	www.ehis.ee

C.3 KUTSENIMETUS VÕORKEELES
INGLISE KEELES

LEVEL	TITLE
I	flexoprinter
II	flexoprinter
III	flexoprinter

VEENE KEELES

УРОВЕНЬ	НАЗВАНИЕ
I	Флексопечатьник
II	Флексопечатьник
III	Флексопечатьник

C.4 KASUTATUD INFOALLIKAD

C.5 KUTSETE SÜSTEEMI TERMINID JA SELETUSED

Kutsete süsteem – kutsealaste määratluste loomise ja arendamise ning kutsete omistamise terviklik süsteem, mis loob võimalused tööturu osapooltele oma huvide sõnastamise ja kokkulepete sõlmimise kaudu tööturu tasakaalustatud arenguks. Kutsete süsteemi osad on kutsete kaardistamine, kutsestandardite väljatöötamine ja kutseomistamine.

Kutsetegevuse valdkond – samalaadsetel tööülesannetel põhinev tegevusvaldkond, mis hõlmab mitut lähedast kutset.

Kutse – teatud valdkonnas tööülesannete täitmiseks vajalik kompetentsus, mille tase on määratud kutsestandardis ja millele vastavus on kinnitatud kutsetunnistuse väljastamisega kutseeaduses ettenähtud korras.

Kompetentsus – asjatundlikkus, edukaks kutsealaseks tegutsemiseks vajalike kompetentside kogum.

Kutsestandard – dokument, milles kirjeldatakse kutsetegevust, tööülesandeid, -keskkonda ning määratletakse kompetentsusnõuded kutseomistamiseks.

Kompetentsid – oskuste, teadmiste, võimete ja hoiakute kogumid, mis võimaldavad töötajal täita konkreetseid tööülesandeid ning mis väljenduvad tegevustena.

Kutsetasemed – raamistik, mille alusel klassifitseeritakse kutsesisesed kompetentsusnõuded hierarhilisse süsteemi

I tase – isikul on põhilised kutsealased faktilised teadmised ja oskused täita tööülesandeid, kasutades asjakohast teavet ja lihtsaid juhiseid ning töövahendeid. Iseseisvus ja vastutus sarnaste ja korduvate tööülesannete täitmisel kontrollitud olukordades.

II tase – isikul on teadmised kutseala faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta ning kutsealased oskused täita tööülesandeid, valides põhimeetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet. Iseseisvus ja vastutus varieeruvate tööülesannete täitmisel tavapäraolukordades, mis nõuavad oma käitumise kohandamist.

III tase – isikul on a) süvendatud kutsealased teadmised ning laialdased kogemuslikud kutsealased oskused ja kutsealane meisterlikkus, b) laiaulatuslikud teoreetilised teadmised kutsetegevuse valdkonnas ning nendel põhinevad kutsealased oskused ja asjatundlikkus. Iseseisvus ja vastutus varieeruvate tööülesannete täitmisel olukordades, mis on tavaliselt ettearvatavad, kuid võivad muutuda.

Enesejuhtimine, teiste töötajate juhendamine ja ressursside jagamine ning tööolukordade hindamine ja parendamine piiritletud tööülesannete osas

IV tase – isikul on laiaulatuslikud ja süvendatud teadmised kutsetegevuse valdkonnas ning põhilised teadmised kutsetegevusega seonduvates valdkondades. Laiaulatuslikud kutsealased oskused ning süvendatud asjatundlikkus kutsealaga seonduvates valdkondades, oskus välja töötada innovaatilisi lahendusi. Iseseisvus ja vastutus keeruliste tööülesannete täitmisel olukordades, mis võivad ettearvatamatult muutuda. Enesejuhtimine, teiste töötajate juhendamine ja kontroll, ressursside juhtimine, hinnangu andmine teiste ja enda tegevusele ning kutseala arendamine.

V tase – isikul on kõrgeimal tasemel teadmised kutsetegevuse valdkonnas, valdkondadevaheliste seoste ja mõju mõistmine ning kõrgeimal tasemel kutsealased oskused; kaasaarvatud süntees ja hindamine, et luua uusi teadmisi ja protseduure ning valdkondadevahelisi seoseid. Iseseisvus, vastutus ja loovus komplekssete tööülesannete täitmisel olukordades, mis nõuavad uut strateegilist lähenemist.

Ressursside ning integreeritud tegevuste ja protsesside juhtimine ja arendamine, strateegiline planeerimine ja tegevusele hinnangu andmine, uute visioonide loomine

Kutseomistamine – protsess, mille käigus hinnatakse kutset taotleva isiku kutsealase kompetentsuse vastavust kutsestandardis toodud nõuetele ja väljastatakse kutsetunnistus.

Kutsetunnistus – kutset tõendav dokument, mis tõendab isiku kutsealase kompetentsuse vastavust kutsestandardis kehtestatud nõuetele.

Kutsenõukogu – Kutsekoja juurde moodustatud tööturu osapoolte esindajatest koosnev laiapõhjaline koostööorgan, mille tegevuse eesmärk on vastavas kutsetegevuse valdkonnas kutsete süsteemi arendamine ja rakendamine.

Kutset omistav organ – juriidiline isik või riigi- või valitsusasutus, kellele on antud õigus kutseid omistada.

Kutsekomisjon – kutseomistamise kvaliteedi ja erapooletuse tagamiseks Kutset Omistava Organi juurde moodustatud komisjon, kuhu kuuluvad vastava kutseala tunnustatud spetsialistid, tööandjad ja koolitajad.

Kutseregister – riiklik register, mis sisaldab teavet kutsenõukogude, kutsestandardite, kutset omistavate organite ning kehtivate kutsetunnistuste kohta.

C.6 LISAD

KUTSEALASED TERMINID

Fleksotrükkija – trükkal, kes kasutab fleksotehnoloogiat trükiprotsessis

Trükivorm – trükitehnoloogiline materjal, millel asuvad trükkivad ja mittetrükkivad elemendid

Abimaterjalid – kõik materjalid, mida kasutatakse trükiprotsessis

ISO12647-6 standard - trükitehniline rahvusvaheliselt kinnitatud dokument, mis määrab fleksotrüki tehniliste parameetrite piirväärtused.

Pantone kataloog - rahvusvaheliselt tunnustatud trükitehniliste põhivärvitoonide segamise juhend koos etaloon värvitoonidega. Tooni näidiseid originaal Pantone kataloogis kasutatakse trükitud värvitoonide võrdelemiseks. Võrdluskõlbulik Pantone kataloog ei tohi olla vanem, kui tootja selleks on andnud garantii ja hoitud vastavalt tootja poolt ettekirjutatud tingimustes.